

denne Risiko. Det følger af sig selv. Der kan tænkes Tilfælde, hvor man har givet en Husejer Ulempeerstatning i den Forstand, at man har givet ham Penge til at omlægge sit Straatag til ildfast Tag. Ja, naar saadant er sket, skal Pengene selvfølgelig anvendes til at lægge det ildfaste Tag, ellers maa Husejeren selv tage Følgerne, og naar Taget er lagt, saa vil Risikoen ganske simpelt blive stærkt formindsket, og det kommer Jernbaneselskabet, som skal bære Risikoen, til gode. Men den Risiko, som bliver tilbage, selv efter at der er lagt ildfast Tag, har den paagældende Grundejer ikke faaet Erstatning for, simpelt hen fordi den skal Jernbaneselskabet fremdeles bære i Henhold til Loven af 1898 og Koncessionen. Altsaa, med Hensyn til Fortiden lader det Standpunkt sig slet ikke gennemføre. Men med Hensyn til Fremtiden vil det ogsaa kun yderst ufuldkomment lade sig gennemføre, saaledes som vor Ekspropriationslovgivning er. Der vil nemlig kun blive Tale om Ulempeerstatning til den Mand, som har afstaaet Jord til Jernbanen. Men nu spørger Jernbanegnisterne ikke om de juridiske Grænser, de flyver langt bort, hvorhen de selv vil, og tænder ofte Ild hos en Mand, som ingen Jord har afstaaet til Jernbanen, og hvor der altsaa ikke har kunnet blive Tale om Ulempeerstatning. Nej, men Forholdet er vistnok ogsaa det, at det, som Jernbanerne tænker sig, naar de taler om Ulempeerstatning, er, at de skulde betale en lille Erstatning i enkelte særlig prægnante Tilfælde, f. Eks. i saadanne Tilfælde, hvor der er Tale om at ombytte et Straatag med ildfast Tag, og saa skulde de ved at betale denne lille Erstatning være fri for den store Risiko og lægge den over paa andre. Det er et Standpunkt, som jeg naturligvis efter det, jeg før har udviklet, ikke kan acceptere. Og hvis man vil give en virkelig Ulempeerstatning, en Erstatning, som svarer til Risikoen, tror jeg rigtignok, at Jernbaneselskaberne kommer fra Asken i Ilden. Det maatte nemlig ske saaledes, at man overalt, ved alle Baner, baade de bestaaende og de fremtidige, maatte indkalde alle dem, der har deres Ejendomme beliggende saaledes, at de overhovedet er udsatte for Gnistfaren, og saa maatte man gøre op, hvor stor deres Risiko var, og denne Risiko maatte man kapitalisere og saa udbetale Beløbet til de paagældende. Naar man skulde foretage en saadan Opgørelse, saa maatte man naturligvis, lige saavel som man maa i Tilfælde af Ekspropriation, regne rundeligt for at være paa den sikre

Side, og det vilde altsaa blive en meget rundelig Kapitalværdi, som man kom til at betale og til at betale paa een Gang i Stedet for at bære Risikoen successive i Løbet af en lang Aarrække. Jeg skulde tro, at det ikke er det, som Jernbaneselskaberne vil, og at de vilde finde det baade yderst ufordelagtigt og ubekvemt, hvis en saadan Ordning blev gennemført.

Overhovedet maa jeg sige, at hele dette Lovforslag minder mig om et Taskenspillerkunststykke, som jeg ofte har set udføre i min Barndom. Ja, jeg beder om ikke at blive misforstaaet, jeg har den største Respekt for den højtærede Ministers Person og for hans Dygtighed indenfor hans Omraade. Forholdet med dette Taskenspillerkunststykke er det, at Taskespilleren laaner et Lommetørklæde hos en af de tilstedeværende, og saa har han paa sit Bord staaende en hel Del omvendte Bægere og Skaale og den Slags Ting. Han lægger saa Lommetørklædet ind under en Skaal, flytter om paa de forskellige Bægere og Skaale, og Resultatet deraf bliver, at Lommetørklædet er væk, det er ingen Steder henne. Paa samme Maade synes det mig, at man her tager Gnistrisikoen og flytter om med den fra Jernbaneselskaberne til de direkte skadelidende og til Forsikringsselskaberne og over til Ulempeerstatningen, og Resultatet af disse Omflytninger bliver, at det hele er ingenting, det er svundet helt bort. Men hvis ærede Medlemmer har set det Taskenspillerkunststykke, som jeg her har omtalt, vil de erindre, at Kunststykket ikke er endt med det, jeg sagde. Det viser sig altid til sidst, at Lommetørklædet er et eller andet Sted, det findes hos en af de tilstedeværende; det kan være krøllet sammen i forskellige Former, men det er det samme Lommetørklæde med det samme Navn paa. Ganske paa samme Maade tror jeg ogsaa, at den højtærede Minister til sidst vil finde Lommetørklædet, til sidst vil finde Risikoen, om ikke før, saa naar Loven er vedtaget. Den vil findes hos den Person, som kommer til at bære den. Lægger man Risikoen over paa de direkte skadelidende eller Forsikringsselskaberne, saa vil de utvivlsoomt skriige op — saaledes som Jernbaneselskaberne —, naar Loven er vedtaget, og de vil med største Styrke gøre gældende, at den Skade, her er Tale om, er foraarsaget ved Jernbanedriften, foraarsaget ved Handlinger, der er foretagne i Jernbanernes Interesse, at derfor Jernbanerne bør bære Følgerne deraf, og